Школьная газета «Тамчы»

Выпускается с октября 2008 года

Издаётся один раз в месяц

Шеф редактор: учитель татарского языка и литературы Шайдуллина Ландыш Камиловна

Редколлегия: Альмеева Резеда, Гарифуллина Аделя, Гильфанова Раиля, Шайдуллина Айгуль.

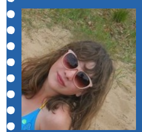

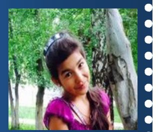

Мнение автора может не совпадать с мнением редколлегии.

Рубрики: “Медицинская аптечка”, “Новостная лента”, “Творчество юнкоров” или “Ижат бите”, “Моя жизнь”, “Галерея”, “interview”.

Приём материала (статей, рассказов, стихов, рисунков и др.) осуществляется через членов редколлегии или шеф-редактора (307 кабинет).

Объявляется **акция «До свидания, родная школа!»**. Ждем вестей от выпускников 2015 года. Информация может быть в виде статьи, сочинения или стихотворения. Если предоставите фотографии, то будем рады им. Если нет возможности отсканировать, то мы это сделаем сами. Возврат всех материалов гарантируем.

Пишите! Делитесь своими воспоминаниями, пожеланиями. Мы знаем, у вас есть что сказать учителям, одноклассникам, всем работникам нашей большой школы.

НОВОСТНАЯ ЛЕНТА

2 апреля в Джалильской гимназии состоялись соревнования между Отрядами Профилактики Правонарушений школ посёлка. В этом году соревнования прошли на высоком уровне, а самый лучший результат в конкурсах визитки, интеллектуального конкурса и строевой подготовки показала Джалильская школа №1, второго места была удостоена гимназия, а наша команда «Искра» заняла третье место. Отряды школ были награждены грамотами.

Новость подготовила:

Резеда АЛЬМЕЕВА

СПОРТ ЯҢАЛЫКЛАРЫ

3 апрель көнне Сарманда волейбол ярышы үтте. Анда Җәлил бистәсенең беренче һәм икенче мәктәбе, Җәлил гимназиясе, Илексаз мәктәбе, Мортыш Тамак мәктәбе, Сарман гимназиясе, Кәшер мәктәбенең, Петровка мәктәпләренең 2001 елгы һәм аннан кечерәк малайлардан торган командалар катнаштылар. Безнең командада уйнадылар:

1. Денис Пименов

2. Динар Мортазин
3. Фларид Сафин
4. Данил Кулаев
5. Илнур Гыймадиев
6. Вадим Беляев
7. Элдар Каримов.

Беренче урынны безнең мәктәп командасы алды һәм алар кубок белән бүләкләнделәр. Икенче урында - Илексаз уенчылары, өченче урынга – Петровка мәктәбе командасы лаек булды.. Афәрин, малайлар!

Айгөл Шәйдуллина, 7А

ӘДӘБИ ЯҢАЛЫК

24 апрель көнне мәктәбебезнең «Җәлил варислары» командасы Азнакай районы Актүбә бистәсендәге 2 санлы урта мәктәптә кунакта булдылар. Команда 6 а сыйныфы укучылары Бәдриев Айзат, Бариева Зөһрә һәм Галләмова Ильвирадан торды. Алар «Тамчы-шоу» уенында катнаштылар. Көчләр тигез булды. Ике як команда да Әдәбият елында татар әдәбиятын, бигрәк тә Абдулла Алиш иҗатын яхшы белүләрен күрсәтте. Г.Тукай туган көне алдыннан һәм Бөек Җиңүнең 70 еллыгы алдыннан оештырылган чарадан җиңү белән кайту шәп инде ул!

Гильфанова Раилә, 7 В

Тукайлы апрель

Тукай – апрель. Апрель – Тукай. Ай һәм кояш, кош белән һава, кеше һәм су кебек үк – бердәм, берсе икенчесеннән яши, иҗат итә алмаслык нәрсә ул. Апрель белән Тукай шулкадәр тыгыз бәйләгән ки, бу айны бөек шагыйрьсез күз аллап булмый. Тукайның апрель ае – иң яраткан булган бит. Аның хөрмәтенә, татарстан халкы, “респектлап” вә чиксез горуланып, бик күп чаралар үткәрә. Алар арасында глобальләре дә бар. “It’s Tuqay” флешмобы, “Мин татарча сөйләшәм” 10-еллык хәрәкәте, Тукай премиясе h.б., h.б. Тик бусы турында – соңрак.

Мәктәбебез укучылары 27 нче апрель көнне бистәбез китапханәсендә үткән “пати”да - Габдулла Тукайның туган көне уңаеннан уздырылган Шигърият бәйрәмендә катнаштылар. Укучылар алдында “Җәлил чаткылары” әдәби берләшмәсе әгъзалары да чыгыш ясады. Быел әдәби чаралар бермә-бер арта башлады, сиздегезме? Бәйрәмдә балалар бакчаларында тәрбияләнүчеләрдән башлап, өлкән сыйныф укучыларына кадәр мәшһүр шагыйребезнең иҗатын яхшы белүләре күренде. Габдулла абый – ул балаларга да, зурларга да бик якын кеше булган, күрәсең. Бәлки, аның шигырьләрендә вирус бардыр? Социаль челтәрләрдә бу сорауга аерым игътибар бирелгән! Имеш, бу вирус татар җанлы кешеләргә йога. Тукайның бар тәмле, бар акыллы идеяләре – туган телдә, татар телендә аның... Тукай шигырьләрен сәнгатьле укучылар конкурсында татлылыкның вирусын безнекеләр - Нигъматуллина Наилә, Афзалова Резеда, Солтанова Лиана күрсәттеләр. “Пати” вакыты бик күңелле һәм мавыктыргыч булды.

Берничә яңалыксыз алга барып булмый. Шуларның берсе – КФУның ИТИС Югары мәктәбе оештырган “It’s Tuqay” флешмобы. Флешмобның максаты – татар әдәбиятын, Тукай иҗатын популяризацияләү. Анда катнашырга теләгән һәркем Г.Тукайның "Шүрәле" әсәреннән берәр юл укырга һәм шул чыгышның видеоязмасын “Инстаграм”да бастырырга тиеш иде. Чиктә, флешмоб оештыручылары өзекләрне кушып, бер фильмны да ясап куйды. Шок кичереп алган татар яшьләре, әлбәттә, “Шикәрные” дип аталаган төркемнең видеоролигын тиз онытмаслар: “Тукай рэп укый!” видеосы хәзер 50 меңгә якын караулар җыйган! Сүзләр артык, аны карарга кирәк, дуслар!

Халыкара татар теле һәм әдәбияты олимпиадасы – апрельнең тагын бер мөһим моменты. Татар телен, әдәбиятын өйрәнеп, белемнәрең, сәләтләрең белән бүлешер өчен менә дигән урын ул! 8-11 мәктәп укучыларыннан студентларга кадәр уздырылган олимпиада инде өченче тапкыр үткәрелә. Быел аның гранпри ияләре булып Айдар Шәйхин һәм Камилә Хәммәдиярова сайландылар.

Тукай премиясе быел Әлмәткә очты – Клара Булатова лаеклы булды аңа. Әлмәттә иҗат итсә дә, якташыбыз ул Клара апа. Шатлыгыбыз белән бүлешик, горурланыйк, дуслар!

“Мин татарча сөйләшәм” – ул гади генә бер акция түгел, ул барыбызның тырышлыгы белән татар телен, татарлыкны урамнарга, шәһәрләргә модага кертү. “Татарча casual”, “Maturliq” оешмалары, булачак татар фаст-фуды, “Шикәрные” төркеме моңа булыша. Музыкаль төркемнәр, сәнгатьтәге татар халкының көнкүреше, татар авыллары күренешләре безгә, татар җанлы кешеләргә, һәм безнең күңелебезгә “бәлзәм” сөртә шикелле. “Голос – Дети”да 3нче урын алган Сәйдә Мөхәммәтҗанова да – зур адым эшләде. Афәрин, диясе генә кала! Хәер, районда үткән чаралар да аз булмады. Тик мәшһүр шагыйрьгә без тагын да игътибаррак карага тиешбез без.

Барысын да җыеп әйтсәң, шагыйрь татарларның күңелендә 129 ел бит... Бу вакытка ул инде ул шундый ук: модерн, яңалык кертүче, актуальлеген югалтмаучы Тукай. Шул ук әйдәп торучы, татарларга ышанучы! Моны күп кенә чаралар ачык итеп күрсәтте. Инде алдагы елда – 2016 – Габдулла Тукай тууна 130 ел булачак. Бу юбилей инде бик яшьләрчә үтәргә тиеш, минемчә, без аның өчен яшәргә, аның өчен суларга, аңардан илһам алырга тиешбез.

Резидә ӘЛМИЕВА, “Тамчы” газетасы редакторы

1941-1945 нче еллар Бөек Ватан сугышы еллары. Барлык халык туган илен яклап, фашистларга каршы чыга. Гаиләдәге бабайлар, әтиләр, уллар сугыш кырына китә. Өйдә калган хатын-кызларга, картларга, балаларга сугыштагыларны ризык белән тәэмин итү бурычы килеп баса.

Минем бабам да 1941 нче елда сугышка киткән. Кайларда гына булмаган ул?! Ул миңа еш кына Курск дугасындагы сугышлар турында сөйли иде. Сугышчан дусларын югалту бабам өчен иң авыр сынау булган.

Сугыштан бабам яраланып кайткан. Мин аның белән сөйләшеп утырган вакытларны бик сагынам. Хәзер дә рәхәтләнеп тыңлар идем, тик бабам инде юк. Узган ел без аны соңгы юлга озаттык.

Латыйпов Руслан, 7 – в класс

Бөек Ватан сугышында минем бабаемның әтисе Ситдиков Харрас Ситдыйк улы катнашкан. Ул Буралы авылында 1895 нче елны туган. 1941 нче елның ноябрендә сугышка алына. Бабам 32 нче атлы гаскәрдә хезмәт итә, красногвардеец була. Ул сугышчыларга ат белән корал ташый. Бабай белән бергә күрше Татшуган авылы кешесе дә сугыша. Алар Тверь өлкәсендә хезмәт итәләр. 1942 елның 13 нче ноябрендә бабам һәлак була. Аларны дошманнар бомбага тоталар. Татшуган авылыннан булган хезмәттәше, авылга кайткач, бабайның ничек үлүе турында сөйли. Аның шинелленнән бер бияләй тегәрлек тә исән жир калмаган була. Бабам әнә шулай теткәләнеп бетеп харап була. Аның кабере Тверь өлкәсе Погорельский районы Старое авылында. Аның турында мәгълүматны "Хәтер китабы"ннан табып була.

Галләмова Ильвина, 6-а классы

Минем бабаем Харисов Минсагир Харис улы Сарман районы Сарайлы авылында туа. Әтисенең исеме – Харис, әнисенең исеме - Гөлҗиһан. Ул 7 сыйныф белем ала. 1944 нче елның 30 ноябрендә Кызыл Армия сафларына алына. Бу вакытта аңа 17 яшь була. Армиядә пулеметчик булып 7 ел хезмәт итә. Полклары Литвада урнашкан була. Ул анда булган вакытта бу якларда сугыш инде тынган була. Бабам сугыштан исән-сау кайткан. Ә 1995 нче елда безнең арадан китте.

Мөлеков Әмир, 7 – а классы

Минем карт бабам (әниемнең бабасы) Садыйков Фатыйх Садыйк улы 1911 елда Янурыс авылында туа. 1941 елның 26 июнендә фронтка җибәрү алдыннан Бөгелмә поездына утырган вакытта якташларыннан үзенең кечкенә сабые туып калганын ишетә. Ул аның малаймы, кызмы икәнен дә белми. Бу Рәйсә апа була. Бүгенге көндә Яр Чаллы шәһәрендә яши.

Бабам алгы сызыкка – Калининград фронтына эләгә. Кораллары начар булу сәбәпле, алар бик зур состав белән әсирлеккә эләгәләр һәм фашист концлагерында җәфа чигәләр. Бу лагерь Литваның Даугавпилс шәһәре тирәсендә урнашкан була. Соңыннан аларны Германиягә озаталар. Бу поездда алар белән Муса Җәлил дә барган була. Аның петлицасы алынган гимнастеркасыннан политрук икәнен беләләр. Бабам ул әсирләргә: "Берләшик, туганнар!"- дип әйткән иде дип сөйли торган булган.

Бабамнарны 1945 елның маенда Америка гаскәрләре азат итә.

Икенче бабам да сугышта катнашкан. Ул да әсирлеккә эләккән һәм Германиядә концлагерьда үлгән. (Кыскартып бирелде)

Бәдриев Айзат, 6-а классы

Минем әбиемнең әтисе сугышта катнашкан. Аның

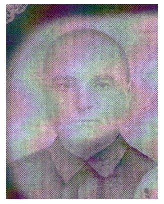

исеме Сәгъдиев Фахразый Шәйхесәгъдиевич. Ул Азалак авылында туган. 1941 елны сугышка киткән. Безнең илебезнең азатлыгы өчен 2 ел көрәшкән. 1943 елның 28 февралендә бабам һәлак була. Ул Новгород өлкәсе Поддор районы Пески авылында күмелгән.

Зиятдинова Гүзәл, 6 –а классы

Безнең гаиләдә дә сугыш корбаннары күп. Әтиемнең бер бабасы сугыш кырларында ятып калган, берсе хәбәрсез югалган.

Минем карт бабам Мөхәммәтҗан бабай сугышка беренче көннәрне үк алына. Мөслимә әбием ике бала белән ялгызы кала. Әнәс бабама ул вакытта 6 ай, абыйсына 5 яшь була.

Бабамның язмышы гыйбрәтле. Кызганычка каршы ул Власов командалык иткән 2 армиядә сугыша. 1942 елны аларның армиясе шул сатлыкҗан аркасында әсирлеккә эләгә. Аның тоткынлыктагы газаплары 3 елга сузыла. Аларны Польшада союзникларның гаскәрләре азат итә. Туган якларга ул 1946 елны гына кайтып җитә ала. Тик аңа озак еллар әсирлектә булуын исенә төшереп торалар. Аның чоры шундый була. Ә мин мең газаплар күргән бабамнар, әбиемнәр буыны алдында баш иям һәм рәхмәтемне белдерәм. (Кыскартып бирелде)

Бикмуллина Регина, 7-в классы

Минем әтиемнең бабасы Миргасим 1941 елның 22 июнендә сугышка киткән. Бу сугыш башланган көн булган. Ул Кронштадт шәһәре өчен сугыша. Бик нык яралана, контузия ала. Аны Кызыл Йолдыз ордены белән бүләклиләр. Бабам Белоруссияне дә азат итүдә катнаша. Туган якларына 1946 елның көзендә кайта, аның түшен орден-медальләр бизи.

Сөләйманов Булат, 7-в классы

Приближается 70 – летие Победы – самый святой праздник для каждого из нас. Эта война не обошла стороной ни одну семью, в том числе и мою.

Мой прадедушка Гильманов Фазлыйахмет Хазиахметович участвовал в Великой Отечественной войне. Он ушел на фронт впервые же дни войны. Осталась одна моя бабушка Хадича и их сын – мой дедушка Шамсимухамет. Прадедушку направили в танковый полк на территории Бессарабии. Он сражался под городом Балта. В одном из кровопролитных боев его танк был подбит, а сам он сгорел в танке.

В Великой Отечественной войне участвовал и мой второй прадедушка Ямалиев Раббани Закиевич, который добровольно ушел в партизанские отряды. Но на одной из операций их отряд захватили фашисты. Всех их отправили в концлагерь в Польше. Через 3 года концлагерь освободили части Красной Армии. К тому времени прадедушка был сильно истощен. Когда его привезли домой, он весил всего 30 кг.

Наша семья помнит и скорбит о тех, кто вынес все тяготы войны, выстоял и победил.

Гильфанова Раиля, 7-в класс

Хочу быть похожей на них я

…… Мусин Хафиз Минбрахманович на фронт был призван 12 декабря 1941 года. Ему только-только должно было исполниться 18 лет.

В начале мой прадедушка проходил учение в полковой школе Аксубаевского района Сталинградской области. В июле 1942 года был направлен в центральный фронт. На фронте он был минометчиком 449 стрелкового полка. Был дважды тяжело ранен.

За проявленное мужество и отвагу в августе 1943 года был награжден медалью «За отвагу».

Второму прадеду, когда началась война, было всего 14 лет. На фронт он ушел 1944 году и был автоматчиком в составе 2-го Украинского фронта. Участвовал в боях за Кенингсберг. Награжден орденом Отечественной войны II степени, медалью «За победу над Германией в ВОВ в 1941 -1945 гг» и другими юбилейными медалями. Я считаю, что мой прадедушка, Идрисов Яхия Юсупович, прожил достойную жизнь и я очень хочу быть похожей на него.

Хабибуллина Айсылу, 4-в класс

Я помню, я горжусь

Зиатдинов Илай Тахаутдинович на фронте был старшим сержантом. Он принимал участие в освобождении г.Калинин, в обороне Кавказа, в наступательных битвах в Кубани, в освобождении Киева, Крыма, во взятии Будапешта.

Маннанов Хази Гадыевич родился 15 февраля 1925 года. На фронте был старшим сержантом, а потом стал пулеметчиком и служил в танковом корпусе. Он участвовал в форсировании реки Нарвы и Днепра. Еще он принимал участие в боях на Курской дуге, в освобождении г.Гомеля, городов Польши, в ожесточенных хватках в Восточной Пруссии.

Я горжусь своими прадедами. Наша семья вспоминает их с большой гордостью.

Шаймиева Разиля, 5–а класс

Мой прадедушка дошел до Берлина

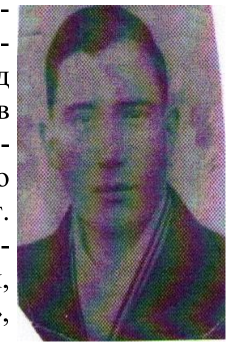

Фаткуллин Хасан Шакирович родился в деревне Новокулево Нуримановского района. Участвовал в боях под Сталинградом, принимал участие в освобождении городов Москвы, Ленинграда, Риги. Мой прадедушка дошел до Берлина. Звание – старший лейтенант. Награжден орденами «Красной Звезды», «Отечественной войны» 2 степени, медалями «За оборону Сталинграда», «За победу над Германией».

Талибуллин Артур, 5-б класс

Она была в блокадном Ленинграде...

.....Моя бабушка Хуснутдинова Мушбика до начало блокады Ленинграда поехала на нашу северную столицу. Когда фашисты начали артиллерийские обстрелы города, она не смогла уехать и осталась там на 3 года. Как и всем жителям, моей бабушке тоже пришлось на себе испытать голод. Она выдержала, помогла многим не сломаться. Вот у кого надо брать пример в жизни и быть достойными их.

Хайдарова Гульназ, 7-в класс

100 КНИГ, КОТОРЫЕ ДОЛЖЕН ПРОЧИТАТЬ КАЖДЫЙ:

1 Михаил Булгаков — Мастер и Маргарита
2 Антуан де Сент-Экзюпери — Маленький принц
3 Михаил Булгаков — Собачье сердце
4 Лев Толстой — Война и мир
5 Федор Достоевский — Преступление и наказание
6 М. Лермонтов — Герой нашего времени
7 Илья Ильф, Евгений Петров — 12 стульев
8 Александр Пушкин — Евгений Онегин
9 Г. Гарсиа Маркес — Сто лет одиночества
10 Антон Чехов — Рассказы
11 Николай Гоголь — Мёртвые души
12 Федор Достоевский — Идиот
13 Артур Конан-Дойль — Приключения Шерлока Холмса
14 И. Ильф, Е. Петров — Золотой теленок
15 Лев Толстой — Анна Каренина
16 Николай Гоголь — Вечера на хуторе близ Диканьки
17 Даниель Дефо — Робинзон Крузо
18 Эрих Мария Ремарк — Три товарища
19 Маргарет Митчелл — Унесённые ветром
20 О.Генри — Рассказы
21 Марк Твен — Приключения Тома Сойера
22 Уильям Шекспир — Ромео и Джульетта
23 Александр Дюма — Три мушкетера
24 Оскар Уайльд — Портрет Дориана Грея
25 Эрнест Хемингуэй — Старик и море
26 Д. Д. Сэлинджер — Над пропастью во ржи
27 Алан Александр Милн — Винни-Пух
28 К. Кизи — Пролетая над гнездом кукушки
29 Стендаль — Красное и чёрное
30 Эрих Мария Ремарк — На западном фронте без перемен
31 Александр Дюма — Граф Монте-Кристо
32 Уильям Шекспир — Гамлет
33 Александр Пушкин — Капитанская дочка
34 Льюис Кэрролл — Алиса в стране чудес
35 Мигель Сервантес — Дон-Кихот
36 Джон Толкиен — Властелин колец
37 Д. Остин — Гордость и предубеждение
38 М. Твен — Приключения Гекльберри Финна
39 Иван Гончаров — Обломов
40 Иоганн Вольфганг фон Гёте — Фауст
41 Федор Достоевский — Братья Карамазовы
42 Александр Грин — Алые паруса
43 Иван Тургенев — Отцы и дети
44 Михаил Булгаков — Белая гвардия
45 Ричард Бах — Чайка по имени Джонатан Ливингстон
46 Александр Пушкин — Повести Белкина
47 В. Гюго — Собор Парижской Богоматери
48 А. Конан-Дойль — Собака Баскервиллей
49 Джордж Оруэлл — 1984
50 Джек Лондон — Мартин Иден
51 Джером К. Джером — Трое в лодке, не считая собаки
52 Борис Пастернак — Доктор Живаго
53 Шарлотта Бронте — Джейн Эйр
54 Э. Мария Ремарк — Триумфальная арка
55 Р. Брэдбери — 451 градус по Фаренгейту
56 А. и Б. Стругацкие — Пикник на обочине
57 Аркадий и Борис Стругацкие — Понедельник начинается в субботу
58 Михаил Шолохов — Тихий Дон
59 Жюль Верн — Дети капитана Гранта
60 Станислав Лем — Солярис
61 Александр Грибоедов — Горе от ума
62 Р. Льюис Стивенсон — Остров сокровищ
63 Гомер — Одиссея
64 Джек Лондон — Белый Клык
65 А. и Б. Стругацкие — Трудно быть богом
66 Жюль Верн — Таинственный остров
67 Иван Бунин — Тёмные аллеи
68 Ричард Бах — Иллюзии
69 Владимир Набоков — Лолита
70 Стендаль — Пармская обитель
71 Гомер — Илиада
72 Ф. Скотт Фицджеральд — Великий Гэтсби
73 Джованни Боккаччо — Декамерон
74 Пауло Коэльо — Алхимик
75 Борис Акунин — Приключения Эраста Фандорина
76 Вениамин Каверин — Два капитана
77 Т. Драйзер — Американская трагедия
78 Эмили Бронте — Грозовой перевал
79 Харпер Ли — Убить пересмешника
80 Эрнест Хемингуэй — Прощай оружие
81 Умберто Эко — Имя Розы
82 Ярослав Гашек — Похождения бравого солдата Швейка во время мировой войны
83 Франц Кафка — Процесс
84 Николай Гоголь — Тарас Бульба
85 Этель Лилиан Войнич — Овод
86 Колин Маккалоу — Поющие в терновнике
87 Эрнест Хемингуэй — Праздник, который всегда с тобой
88 Курт Воннегут — Бойня номер пять
89 Ричард Бах — Единственная
90 Джеймс Клавелл — Сегун
91 Андрей Платонов — Котлован
92 Лев Толстой — Хаджи Мурат
93 Виктор Гюго — Отверженные
94 Элинор Портер — Поллианна
95 Жорж Санд — Консуэло
96 Ричард Бах — Мост через вечность
97 Астрид Линдгрен — Пеппи Длинныйчулок
98 Эрих Мария Ремарк — Жизнь взаймы
99 Вольтер — Кандид, или оптимизм
100 Джеймс Джойс — Улисс

За лето прочитать сможете?! Желаем успехов!!!

2 апрель— Халыкара балалар китабы көне. Татар баласы укырга тиешле 100 китап исемлеге

(Җәй буена «җиңә алырбызмы», дуслар?! Барыбыз да китапханәгә: җирлеме, электронмы, анысын үзегез сайлагыз!!!)

Башлангыч сыйныф укучылары өчен
1. Абдулла Алиш. Ана әкиятләре.
2. Резеда Вәлиева. Нәниләр китабы / Ак песи.
3. Шәүкәт Галиев. Шәвәли хәйләсе : шигырьләр.
4. Галимҗан Гыйльманов. Әбием сихерче бугай.
5. Рафис Корбан. Тапкырларга табышмак .
6. Рөстәм Мингалим. Галстуклы кәҗә (җыентык).
7. Роберт Миңнуллин. Сөенсеннәр әле сабыйлар.
8. Хәкимҗан Халиков. Иң гадел дус (җыентык).
9. Халык иҗаты: әкиятләр.
10. Халык иҗаты: мәкальләр һәм әйтемнәр.
11. Халык иҗаты: табышмаклар.

Урта сыйныф укучылары өчен
12. Гамил Афзал. Рәхмәт (җыентык).
13. Мирсәй Әмир. Миңнекамал.
14. Фатих Әмирхан. Ай өстендә Зөһрә кыз.
15. Габдрахман Әпсәләмов. Алтын йолдыз.
16. Фәүзия Бәйрәмова. Кыңгырау / Алыплар илендә
17. Ибраһим Гази. Тургай картаямы икән?
18. Мәҗит Гафури. Шигырьләр / Кара йөзләр.
19. Нәбирә Гыйматдинова. Сихерче / Сәвилә.
20. Дәрдемәнд. Агарган кыл (җыентык)
21. Нәҗип Думави. Су кызы / Болгар кызы Тойгы туташ.
22. Әмирхан Еники. Тауларга карап / Уяну.
23. Нәкый Исәнбәт. Хуҗа Насретдин.
24. Ләбибә Ихсанова. Тузганак (хикәяләр җыент.)
25. Галиәсгар Камал. Безнең шәһәрнең серләре.
26. Фатих Кәрим. Поэмалар.
27. Ләбиб Лерон. Чыктым аркылы күпер (җыент).
28. Шәйхи Маннур. Поэмалар / Чын сөю бармы?
29. Каюм Насыйри. Кырык вәзир.
30. Р. Рахман. Бер микъдар былбыл /Сөннәтче әби.
31. Шамил Рәкыйпов. Кызлар–йолдызлар.
32. Сәгыйть Рәмиев. Сызла, күңелем! (җыентык)
33. Габделхәй Сабитов. Хикәяләр.
34. Габдулла Тукай. Сайланма әсәрләр (җыент).
35. Хәсән Туфан. Кайсыгызның кулы җылы? (җ.)
36. Равил Фәйзуллин. Якты моң / Җил – вакыт ул
37. Сибгат Хәким. Сусау (җыентык).
38. Халык иҗаты: риваять һәм легендалар.
39. Халык иҗаты: эпос-дастаннар.
40. Халык иҗаты: бәетләр һәм мөнәҗәтләр.

Өлкән сыйныф укучылары өчен
41. Гариф Ахунов. Чикләвек төше / Идел кызы.
42. Мөдәррис Әгъләм. Кан тамырын кистем (җ.)
43. Рәшит Әхмәтҗанов. Ачлык мәйданы (җыент).
44. Роберт Әхмәтҗан. Таш аргамак (җыентык).
45. Харрас Әюп. Йөз яктысы (җыентык).
46. Рабит Батулла. Юл буенда зәңгәр чәчәк / Сөембикә.
47. Салих Баттал. Олы юл буйлап / Чирмешән якларында.
48. Әхсән Баян. Яшьлегемне эзлим / Урланган ай.
49. Гомәр Бәширов. Җидегән чишмә.
50. Хәй Вахит. Туй алдыннан.
51. Разил Вәлиев. Мирас / Кояшлы җыр.
52. Марсель Галиев. Нигез / Ак абагалар.
53. Тәлгат Галиуллин. Сәет Сакманов.
54. Наис Гамбәр. Ачык калган тәрәзәләр (җыент)
55. Рәдиф Гаташ. Гөлләр су сорый (җыентык).
56. Таҗи Гыйззәт. Чаткылар / Ташкыннар.
57. Аяз Гыйләҗев. Яра / Балта кем кулында? / Йәгез, бер дога…
58. Муса Җәлил. Моабит дәфтәрләре.
59. Ркаил Зәйдулла. Мәгарә / Ил (җыентыклар).
60. Зөлфәт. Йөрәгемне былбыл чакты (җыентык).
61. Галимҗан Ибраһимов. Адәмнәр.
62. Гаяз Исхакый. Зөләйха / Олуг Мөхәммәд.
63. Хисам Камал. Үлгәннән соң яздым.
64. Шәриф Камал. Курай тавышы / Чит илдә.
65. Камил Кәримов. Ком сәгате.
66. Кол Шәриф. И күңел, бу дөньядыр (җыентык).
67. Ф. Латыйфи. Ишелеп төшкән бәхет / Хыянәт.
68. Мәдинә Маликова. Шәфкать.
69. Зиннур Мансуров. Җәрәхәтле йөрәк җылырак
70. Мөхәммәт Мәһдиев. Торналар төшкән җирдә / Фронтовиклар / Ачы тәҗрибә.
71. Туфан Миңнуллин. Ай булмаса, йолдыз бар / Әниләр һәм бәбиләр.
72. Фәрваз Миңнуллин. Балта явызлар кулында
73. Мөхәммәт Мирза. Тере су (җыентык).
74. Газинур Морат. Түбә (җыентык).
75. Рафаэль Мостафин. Өзелгән җыр эзеннән.
76. Ринат Мөхәммәдиев. Сират күпере.
77. Җәмит Рәхимов. Батырша.
78. Әхмәт Рәшит. Сөембикә / Колшәриф.
79. Фоат Садриев. Кыргый алма әчесе.
80. Хәсән Сарьян. Бер ананың биш улы.
81. Факил Сафин. Гөлҗиһан / Биек тауның башларында.
82. Кадыйр Сибгатуллин. Әйтте шагыйрь (җыент).
83. Сажидә Сөләйманова. Тормыш, исәнме!
84. Гурий Тавлин. Афәт.
85. Һади Такташ. Мәхәббәт тәүбәсе (җыентык).
86. Кәрим Тинчурин. Зәңгәр шәл.
87. Рафаил Төхфәтуллин. Йолдызым.
88. Нурихан Фәттах. нең май аенда / Кичү.
89. Ренат Харис. Чехов базары / Исемсезләр.
90. Мөсәгыйть Хәбибуллин. Сөембикә-ханбикә һәм Иван Грозный / Атилла.
91. Зөлфәт Хәким. Гасыр моңы.
92. Айдар Хәлим. Сагыш китабы…/ Өч аяклы ат.
93. Шәриф Хәсәенов. Зөбәйдә – адәм баласы / Мәхәббәт сагышы.
94. Фатих Хөсни. Авыл өстендә йолдызлар / Чыбыркы.
95. Зиннур Хөснияр. Кышлаган үгез / Кичү/ Трагедиягә өч билет.
96. Лена Шагыйрьҗан. Божра вә Хөҗрә (җыент.)
97. Фаил Шәфигуллин. Ак маңгайлы бүреләр / Өй салуның ние бар.
98. Илдар Юзеев. Мәхәббәт китабы / Сандугачлар килгән безгә.
99. Миргазиян Юныс. Табу һәм югалту / Юлда уйланулар.
100. Фәнис Яруллин. Кыйгак-кыйгак каз кычкыра / Кайту

СПАСИБО ВАМ ЗА ПОБЕДУ!

Спасибо деду за Победу!

Привычный праздничный салют -
Победу празднует столица,
Но ветераном узнают
По орденам, а не по лицам.
И боль войны, уже чужой.
Далека внукам или близка?
Он - не погибший, не живой.
Пропавший без вести по спискам.
Они, защищавшие страну,
Ёе победы не узнали.
Они встретили войну
И в сорок четвертом задержали.
«С неустановленной судьбой» -
Пришло известие в конверте.
Он не погибший, не живой.
Он - человек без даты смерти.

Габитов Маулет Габидович, 1–й Украинский фронт, награжден орденом «Отечественная война»

Галимов Исмагил Галимович, ТАССР Сармановский район дер.Кутемели в бою за социалистическую Родину, верный военской присяге, проявив героизм и мужество, был убит 11 октября 1943 года. Похоронен Полтавской обл. с. Градижск.

Наш долг — сохранить историческую память о подвигах народа

Война…. Это слезы, горе. Оно постучало в каждый дом, принесла беду, затронула судьбы многих семей. Из каждой семьи на фронт отцы и дети, мужья, бабушки и дедушки, братья и сестры…

Тысячи людей испытали ужасные мучения, но выстояли и победили. Победили в самой тяжелой из всех войн, перенесенных до сих пор человечеством. И живы еще те люди, которые в тяжелейших боях защищали нашу Родину.

Я немного знаю о войне. О событиях тех лет, могу судить только по книгам, фильмам. Но самыми яркими и правдивыми в моей памяти на всю жизнь останутся рассказы бабушки о моем прадедушке. Мой прадедушка Рамазанов Баймухаммет Рамазанович, по папиной линии, был призван в армию в июне 1941 года. Родился он 7 февраля 1899 года в деревне Булгар, Альметьевского района. За 3 года он получил множество наград и медалей медаль «За отвагу», награду «За защиту своей Родины». В 1943 году дед был отправлен в госпиталь из-за ранения левой руки. После госпиталя его комиссовали и отправили домой. Затем он работал в колхозе, в пожарном депо. Односельчане избрали его председателем колхоза. До 1951года о возглавил коллективные хозяйства. Дед отличался упорством, целеустремленностью и все его уважали. Для меня мой прадедушка останется самым уважаемым человеком. Он отзывчивый и благородный. За всю жизнь, вплоть до 1984 года он сделал многое для людей. Он прошел длинный и тяжелый жизненный путь.

В нашей деревни нет человека, который бы не знал моего дедушку. В памяти у всех он остался храбрым солдатом, умным и добрым товарищем. Ну и конечно же для меня он остался примером и самым честным человеком.

Теперь наш долг— сохранить историческую память о подвигах участников, ветеранов Великой Отечественной войны и тружеников тыла.

Мы все должны гордиться нашими предками, которые спасли мир от фашистского ига, отстояли независимость нашей Родины. Мы обязаны помнить, какой ценой досталась нам Победа, и чтить их память.

Хочется верить, что в будущем не будет войны, не будут наши мамы беспокоиться за сыновей. Пусть будет на нашей Земле только мир, дружба и согласие.

Каримова Гульшат, 7-в класс

СИНЕҢ ЭЗЛӘРДӘН, БАБАЙ

Минем бабама Хөсәенов Шәкүргә колхозда эшли нибары 15 яшь була. Ватан сугышына киткән ир-егетләрнен 2 атын Шәкүргә тапшыралар: яшүсмер малайга колхоздагы барлык авыр эшләрне башкарырга да, ерак җирләргә дә йөрергә туры килә. 1943 елның ноябрендә аны армиягә алалар. Бөгелмә шәһәреннән алып Ерак Көнчыгышның Градеков шәһәренә кадәр алар терлек ташый торган вагоннарда баралар. Юлда бер айлап вакыт үтә. Яшь солдатларны урнаштырганнан соң, аларга иске солдат киемнәре бирәләр. Шулай итеп ачлы-туклы солдат тормышы башланып китә.

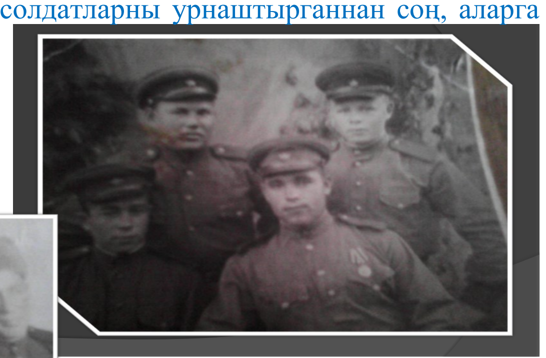

БАБАМНЫҢ СУГЫШЧАН ДУСЛАРЫ

Сугыш беткәч тә аңа туган нигезенә кайтырга насыйп булмый: Кытай чиге янында юллар һәм складлар төзиләр. Ә 9 нчы августта бабай хезмәт иткән дивизия чикне үтеп, Харбин шәһәрен ала. Японнарның Квантун армиясенә каршы сугыш тәмамланганнан сон аларның 22 нче Чапаев исемендәге дивизиясен Владивостокка озаталар, ә аннан сон Камчаткага җибәрәләр. Биредә бик авыр шартларда аңа 5 ел хезмәт итәргә туры килә.

Ниһаять, ул туган якларына кайта һәм колхозда комбайнчы булып эшли башлый. Ул агроном, сонрак 10 ел колхоз рәисе булып эшли. Бабам район Советы депутаты була, мактаулы хезмәте өчен “Почет билгесе“ ордены белән бүләкләнә. Мин бабамны зур хөрмәт белән искә алам. Без аның белән горурланабыз, аны бик юксынабыз.

БАБАМНЫҢ БҮЛӘКЛӘРЕ

Хабибуллин Камил, 5-б классы